РИТУАЛ БГАЙША ДЖЬЯҐУРУ

Терма ума "Плин вайдурьї",
із циклу "Надзвичайна прикраса простору серця –
Небесна Дгарма"

НАМО МАГА БГАЙШАДЖАЄ

Встанови перед образом Бгайшаджьягуру мирні офіри, мандалу та ін. Таким чином, накопичення завершені.
Якщо це неможливо – достатньо уявних офір в небі перед собою.
Це ритуал рівня Магайоґи, який вимагає відповідних посвят традиції Таємної Мантри. В традиції Н'їнґма самопрояв себе, як божества, та творення їдама перед собою виконуються одночасно. Тому робити це окремо нема потреби.
Згідно з цією традицією, виконується одночасне промовляння, медитація та обдумування слів.

Притулок

НАМО Кьончок сумданґ цава сум
К'ябне намла к'ябсу чі
Дрокюн санґ'є лаґьо чір
Джанґчуб чокту семк'є до

НАМО Я віддаю себе під захист Триратни і Трьох Коренів,
Які є джерелом єдиного притулку.
Щоби утвердити у стані Будди всіх істот,
Плекаю ум просвітлення – безцінну бодгічіту
(промов тричі)

Офіри

Кадаґ лонґне трюлпа ї
Намса ґанґвей чьопей трін
Мандал ґ'ялсі лхамор че
Земей ґ'юрчік пудза хо

З правічної шуньяти з'являються дари –
Всю землю й небо заповнюють манда́ли,
Богині й атрибути чакравартіна.
Хай будуть невичерпні ці офіри!

ПУДЖА ГО *(дзвони у дзвоник)*

Чотири безмежні

Дрокюн деден дуґ нґалдрал
Деле н'ямме танґ нйом шоґ

Хай всі істоти щасливі будуть й вільні від страждання.
Хай їхнє щастя буде невичерпним, хай незворушність їх не полишає.
(промов тричі)

Творення

Розчини все в порожнечі:

ОМ СВАБГАВА ШУДДГО САРВА ДГАРМА СВАБГАВА ШУДДГО ГАМ

Тонґ па н'ї ду ґ'юр
Тонґпей нанґле тонґ сум ді
Тана дуґ ґі пходранґ ду ґ'юрпей нанґду
Сенґей тріпе дасо сьой тенґду
Ранґн'ї данґдюн к'є к'ї цовьой сабьон хунґ тінґ кхале

Все розчиняється у порожнечі.
З її безмежжя троїстий всесвіт як палац небесний постає.
На тронах левових у ньому,
На лотосах і місяцях стоять два синіх ГУМ –
Першосклади мене й фігури, що переді мною.

Менла кудок бейдур'я табу озер тровей кю чен
Чьоґьо сумґ'ї лубпа
Чаґ'є чокджін арура данґ
Йон н'ям жаґ лхунґ зе дзінпа
Ценпе дзоґщінґ дордже к'їл трунґ'ї щукпа

З обох складів Бгайшаджьяґуру постає із тілом кольору вайдурьї,
Яке сліпуче сяє й вбране в три дгармічні строї;
Тримаючи аруру, він творить дана-мудру правою рукою,
Тримає патру лівою рукою в мудрі рівноваги,
Прикрашений всіма ознаками просвітлення, сидить у позі ваджри.

К'єпар дудюн к'є к'ї дабма намла
Тхуб ванґ ласоґ пей санґ'є дюнданґ чьопу ті
Деґ'яб семпа чудрук
Деґ'яб джіґтен кйонґва чуданґ
Депьон ченпо чун'ї сосьой кхорданґ чепа
Ґощі ла ґ'ялпо ченпо щіданґ чепей

Навколо нього, на лотосових пелюстка́х
З'являються сім будд: величний Шак'ямуні й інші,
А також тексти дгарми і шістнадцять бодгісатв.
Навколо – десять світу оборонців,
Дванадцять якшів з почтами,
У брамах чотирьох – Царі Великі.

Несум їґе сумданґ тхюґ кай хунґ ле отрьо пе
Шар чок'ї санґ'є сосьо щінґ кхамне
Єше папаґ туме пачен дранґне даґдюн намла тхімпар ґ'юр

Із трьох складів в трьох чакрах всіх божеств,
Та з ГУМ у серці, яскраве світло сяє
І закликає з чистої землі на сході численних джнянасатв,
Що розчиняються в мені та у фігурі, що навпроти.

ХУНҐ менла чеґ'є лхацок малю нам
Недір чендрен джінчен абду сол
Калден деден даґла ванґчок кур
Лоґдрен цеї барчей салду сол

ГУМ Брати Бгайшаджьяґуру й почет,
Благаю вас, зійдіть сюди й благословінням обдаруйте!
Даруйте мені, йоґіну, який щасливу карму має, найвищу із посвят!
Усуньте хибні погляди і перешкоди для тривалого життя!

НАМО МАГА БГАЙШАДЖЬЯ САПАРІВАРА

ВАДЖРА САМАЯ ДЖА ДЖА

ВАДЖРА САМАЯ ТІШТХА ЛГАН

ОМ ГУМ ТРАМ ГРІ А:

АБГІШЕКАТУ ГУМ

Офіри

ХУНҐ меток дуґпьо марме дрі
Щалзе рьолмо ласоґ данґ
Зукдра дріро реґджа чьо
Даґ ґі лхала чьопа бул
Даґчаґ цокн'ї дзоґпар шоґ

ГУМ Квіти, пахощі, світло, аромати, їжу, музику та інше,
Форми, звуки, запахи, смаки і дотики, –
Всі дгарми і все суще я офірую божествам.
Нехай завершаться надба́ння заслуг і мудрості.

Твори мудри та дзвони у дзвоник:

ОМ ВАДЖРА АРГАМ ПАДЬЯМ ПУШПЕ ДГУПЕ АЛОКЕ
КХАНДЕ НЕЙВІДЬЯ ШАБДА РУПА ШАБДА
КХАНДЕ РАСА САПАРШЕ ПРАТІШТХА ГУМ

ХУНҐ траші цово дзеґ'є де
Цочок ґ'ялпо юнґкар соґ
Даґ ґі лхала чьопа бул
Цокн'ї йонґсу дзоґпар шоґ

ГУМ Сприятливих субстанцій найцінніших вісім –
Гірчицю білу королівську й інше –
Я офірую божествам.
Нехай завершаться надба́ння заслуг і мудрості!

МАНҐАЛАМ АРТХА СІДДҐІ ГУМ *(дзвони у дзвоник)*

ХУНҐ траші цово таґ ґ'є де
Цочок ґ'ялпо бумпа соґ
Даґ ґі лхала чьопа бул
Семчен цокн'ї дзоґпар шоґ

ГУМ Щасливих царських знаків вісім –
Коштовну вазу й інші –
Я офірую божествам.
Хай всі істоти завершать надба́ння заслуг і мудрості!

МАНҐАЛАМ КУМБҐА ГУМ *(дзвони у дзвоник)*

ХУНҐ дьойон цово рінчен дюн
Цочок ґ'ялпо норбу соґ
Даґі лхала чьопа бул
Даґні цокн'ї дзоґпар шоґ

ГУМ Джерела насолоди, речей сім найдорожчих –
Коштовність царську й інші –
Я офірую божествам.
Хай я завершу надба́ння заслуг і мудрості!

ОМ МАНІ РАТНА ГУМ *(дзвони у дзвоник)*

ХУНҐ кюнґ'ї цово ріраб лінґ
Ріраб лінґ щілінґ трен че
Даґ ґі лхала чьопа бул
Цокн'ї йонґсу дзоґпар шоґ

ГУМ Все найцінніше – гору Меру,
Чотири континенти й острови́ –
Я офірую божествам.
Нехай завершиться надба́ння заслуг та мудрості!

ОМ РАТНА МАНДАЛА ГУМ *(дзвони у дзвоник)*

ХУНҐ даґ ґі дріден дрічаб к'ї
Деше кула кутрю сол
Лхала дріма мінґа янґ
Діґдріб даґрей тендрел ґ'ї

ГУМ Водою запашною я тіло Переможного омию,
Хоча воно одвічно бездоганно чисте.
Хай створить це сприятливий зв’язок
Задля усунення затьмарень й помило́к.

ОМ САРВА ТАТХАҐАТА АБГІШЕКАТЕ САМАЯ ШРІЄ ГУМ
(дзвони у дзвоник)

ХУНҐ рекар джамдрі денпа ї
Ґ'ялвей кун'ї чівар ґ'ї
Кула дріма мінґа янґ
Дуґ нґал дралвей тендрел ґ'ї

ГУМ Духмяним ніжним білим шовком я витру тіло Переможного,
Хоча воно одвічно досконале.
Хай створить це сприятливий зв’язок
Для звільнення від всіх страждань.

ОМ КАЯ ВІШВА ДГАНІ ГУМ *(дзвони у дзвоник)*

ХУНҐ наза дзеден нґур міґді
Ґ'ялва кула солвар ґ'ї
Кула сілва мінґа янґ
Траґданґ пхелвей тендрел ґ'ї

ГУМ В шафранові прекрасні строї я тіло Переможного вберу,
Хоча воно до холоду одвіку невразливе.
Хай створить це сприятливий зв’язок
Задля здоров'я, довголіття й процвітання.

ОМ ВАДЖРА ВАСТРА А ГУМ *(дзвони у дзвоник)*

Величання

ХУНҐ кудок бендур’я ї ріво дра
Дрова семчен нек'ї дуґ нґалсел
Джанґчуб семпа ґ'є к'ї кхор ґ'ї кор
Рінчен мендзін лхала чакцал тьо

ГУМ Твоє прекрасне тіло – гора вайдурьї синьо-золотої.
Ти усуваєш всі страждання і хвороби.

Твій почет – вісім Арья-Бодгісатв.
Тебе, Цілителю Безцінний, я величаю і тобі вклоняюсь! *(дзвони у дзвоник)*

Ценлеґ рінда серзанґ н'янґен ме
Чьодрак ґ'ямцо чьоло шак'я тхуб
Дампей чьоданґ семпа чудрук соґ
Кьончок рінчен сумла чакцал тьо

Супарікіртіто-Намашрі, Свараґгошо-Раджа, Суварна-Бгадро Вімаларатно-Прабга,
Ашокоттамашрі, Дгармакірті-Саґараґгошо, Абгіджня Раджо й Шак'ямуні,
Священна Дгармо, шістнадцятеро бодгісатв та інші,
Триратно найдорожча – всіх вас я величаю й вам вклоняюсь! *(дзвони у дзвоник)*

Цанґ данґ ґ'яджін ґ'ялчен чок кйонґ чу
Ньоджін депьон чун'ї йокданґ че
Лхамі менґ'ї ріґдзін дранґ сонґ цок
Дуці менґ'ї лхала чакцал тьо

Брагмо, Індро, Царів Великих четверо і десять світу оборонців,
Дванадцять царських якшів з почтами, всі Ріші й Відьядгари,
Цілителі божественні й людські,
Володарі Нектару Зцілення – всіх вас я величаю й вам вклоняюсь! *(дзвони у дзвоник)*

Промовляння мантри

Даґдюн тхуґкей хунґ ла нґаґ тренґ корвар ґ'юр

Допоки промовляю мантру,
Навколо складу ГУМ в моєму серці
Та в серці володаря манда́ли, яка переді мною,
Кружляє вервиця складів.

Випроміненням райдужного світла вчиняються офіри Бгайшаджьяґуру в його чистій землі кольору вайдурьї, яка з'являється на сході.
Світло з вервиці мантри та ГУМ пробуджує плин його свідомості. Великі та малі тіла́ Бгайшаджьяґуру, його мова у вигляді вервиці мантри, його ум, як символи, що він тримає в руках – цілюща арура та патра з амрітою (нектаром безсмертя) – спадають додолу, наче краплі дощу, та розчиняються в тобі та в образі перед тобою.

ТАДЬЯТХА ОМ
БГАЙШАДЖЬЯ БГАЙШАДЖЬЯ МАГА БГАЙШАДЖЬЯ
РАДЖА САМУДГАТЕ СВАГА

Промовляй якомога більше. Наприкінці тричі промов Алі-Калі, мантру "Є ДГАР-МА" та стоскладову мантру Ваджрасатви.
Потому каяття:

Діґтунґ кюншаґ ґева джанґчуб нґо
Недьон дуґ нґал дралвей таші шоґ

В усіх затьмареннях й падіннях щиросердно каюсь.
Присвячую заслугу просвітленню істот.
Нехай сприяння буде всім позбутися хвороб,
Шкідливих духів і страждань.

Розчинення та медитація

Джіґтен панам ранґ не бендза му
Мирські божества повертаються до своїх домівок.

ВАДЖРА МУ

Єше дамціґ лханам даґла тхім
Кадаґ кюнзанґ лонґду е ма хо

Джнянасатва й самаясатва розчиняються в мені.
Я розчиняюся в одвічній чистоті, у про́сторі Самантабгадри.

Е МА ГО

Присвята заслуг

Ґева дії н'юрду даґ
Санґ'є менла друб ґ'юрне
Дрова чік к'янґ малюпа
Деї сала ґьопар шок

Хай завдяки заслузі цій
Реалізації Бгайшаджьяґуру скоро досягну,
І всіх істот, яких не полічити,
До цього буддового стану приведу.

Тукдже кюнла ньомпе чомден де
Цемцам топе нґендро дуґ нґалсел
Дуґсум несел санґ'є менґ'ї ла
Бейдур′я ї окі тращі шоґ

Ритуал Бгайшаджьяґуру

Бгайшаджьяґуру милосердний!
Саме ім'я твоє звільняє від страждань і нещасливих перероджень,
Та усуває хвороби трьох отрут.
Хай буде щастя всім від сяйва вайдурьї синьо-золотої!

Це написане згідно з термою ума "Небесна Дгарма" та складено Раґа Асьєю. Якщо я припустився протиріч, перепрошую та каюся перед їдамом.
Хай завдяки цій заслузі всі істоти негайно звільняться від хвороб і швидко досягнуть рівня Бгайшаджьяґуру. Хоч ритуали рівня сутри містять в собі практику очищення, а тут – вища практика рівня йога-тантри, в цьому немає жодного протиріччя. Переваги від регулярної практики цієї садгани будуть такими:
– посвяченим це буде допомагати дотримуватись дисципліни;
– навіть в разі як не всі затьмарення очистяться за це життя, ви не потрапите в нижчі світи;
– очистивши негативну карму пекла, голодних духів чи тварин, ви більше там не переродитесь;
– навіть якщо не досягнете звільнення негайно, ви матимете благе перенародження в більш високому світі і поступово досягнете пробудження;
– в цьому житті вам буде легко отримати їжу та одяг і не потерпати від хвороб, злих духів, чаклунства та кари правителів;
– ви будете під охороною Ваджрапані, Брагми, Індри та Великих Царів чотирьох напрямків і дванадцяти великих якшів з їхніми 700 000 помічників;
– ви будете звільнені від всякого зла: від вісімнадцяти видів передчасної смерті, шкоди від ворогів, хижих звірів, і т. ін.
Всі ваші побажання здійсняться.

Благо від шанування двох розлогих сутр Бгайшаджьяґуру незбагненні. Тільки цей ритуал Бгайшаджьяґуру з подовження життя й усунення затьмарень смерті широко поширився у великих монастирях, таких, як Джанґ Дамрінґ Пелкхор Чод та в їхніх філософських школах, де схоласти прискіпливо виявляють помилки у тлумаченні Дгарми і їх важко задовольнити. Ритуал має бути виконаний перед (статуєю) Джово у Лхасі і перед Великим Пробудженим в Сам'є.

Вам слід твердо вірити, що в жодній з інших нових чи давніх посвят, в сутрах і тантрах немає нічого більш благого, ніж цей ритуал Бгайшаджьяґуру. Існує багато розлогих і стислих версій. Проте саме ця практика містить небагато слів, якими сказано все важливе. Цей ритуал належить до рівня (внутрішніх, найвищих) аннутарайоґатантр, тому додаткові ритуали очищення не потрібні.

Офіри в цій садгані здебільшого творяться в умі, тому немає необхідності офірувати торми.

Всі мають практикувати цю садгану.

ШУБГАМ ДЖАЄНТУ

КОМЕНТАРІ ТРАНҐУ РІНПОЧЕ

до тексту Карми Чаґме (Раґа Асья)"Ритуал Бгашаджьяґуру" згідно з "Medicine Buddha Teachings" which is a line-by-line explanation of this practice available from Namo Buddha Publications. Значеня символів подане згідно з Rigpawiki та ін. енциклопедій.

Притулок *(с.-2)*:

Мета ритуалу Притулку – запобігання невірній духовній практиці та збоченню на хибний шлях. Триратна (санскр. – три коштовності): Будда, дгарма і санґга. Три Корені: ҐУРУ (основа цього класу вчень), ЇДАМИ (санскр. – і́шта-дева́ти), або медитативні божества, джерело надзвичайних можливостей (санскр. – сі́дгі), ДАКІНІ та захисники дгарми (санскр. – дгармапа́ли), які допомагають усувати перешкоди в практиці.

...Плекаю ум найвищого просвітлення – безцінну бодгічіту... *(с.-2)*

Бодгічі́та – прагнення просвітлення, а також допомога всім істотам (людям, тваринам, духам, мученикам пекла) з досягнеення ними істинного щастя.

Чотири безмежні:

Це чотири погляди, яких ми маємо повсякчасно дотримуватися. Вони "безмежні", бо ці погляди стосується всіх істот, в безмежній кількості.

Творення:

Творіть місце, де ви практикуєте, як абсолютно чистий вимір, сповнений незліченних досконало чистих об'єктів, які є тут завжди, але які наш нечистий ум раніше не помічав.

...ОМ СВАБГАВА ШУДДГО САРВА ДГАРМА СВАБГАВА ШУДДГО ГАМ... *(с.-3)*

Під час промовляння цієї мантри розчиняйте все суще в правічній порожнечі. Ця дія очищує звичне сприйняття цілóго світу та нас самих. Її результатом є зникнення всіх звичних об'єктів і сприйняття всього, що нас оточує, як порожнечі, яка є природою всіх проявів. З цього безмежного простору-потенційності виникає безмежний палац

божества. В стислому варіанті практики ми творимо себе як Бгайшаджьяґуру в центрі цього палацу. В розлогому варіанті – з порожнечі виникає квадратний в своїй основі палац, що має чотири брами з чотирьох сторін світу. Себе ми творимо як Бгайшаджьяґуру на троні в центрі палацу. А в небі перед нами – ще одну фігуру Бгайшаджьяґуру. На обох тронах лежать розкриті квітки лотосу, на них – місячні диски, а ми самі, в образі Бгайшаджьяґуру, і фігура перед нами сидимо на цих дисках. В нашому серці виникає склад ГУМ, з якого на всі боки сяють промені світла. На кінчиках променів – богині офір, які творять офіри Бгайшаджьяґуру в його чистому вимірі (в оригіналі буквально – "в чистій землі"). Повертаючись, це світло очищує цілий світ та розчиняється в нашому серці.

…З обох складів Бгайшаджьяґуру постає із тілом кольору вайдурьї … *(с.-3)*

Бгайшаджьяґуру не має багатьох коштовних прикрас та інших атрибутів більшості їдамів. На ньому лише три дгармічні червоні та жовті одежини. В правій руці тримає стебло лікарської рослини міробалан (арура), яка має шість основних смаків, вісім сил і сімнадцять якісних характеристик. Це робить цю рослину дієвою щодо багатьох хвороб. Ліва рука Бгайшаджьяґуру – в мудрі незламної рівноваги. 32 основних та 80 додаткових знаків його тіла демонструють досконалу чистоту

...Навколо – десять світу оборонців... *(с.-3)*
Захисники десяти сторін світу: півночі, півдня, сходу, заходу, чотирьох проміжних напрямків, а також зеніту (нагорі) та надіру (долі). Дванадцять якшів – клас зазвичай доброзичливих духів природи у ведичній міфології. Часто вони є хранителями скарбів, що заховані в землі та серед коріння дерев. Головний серед якшів – Кубера, який вважається богом багатства. Палац Бгайшаджьяґуру має чотири брами, які охороняють чотири Великих Царі.

…Із трьох складів в трьох чакрах всіх божеств,
Та з ГУМ у серці яскраве світло сяє
І закликає з чистої землі на сході численних джнянасатв… *(с.-4)*

Щоби усунути сумніви в тому, що ми справді є Бгайшаджьяґуру, творіть склади: білий ОМ на чолі, червоний А в горлі та синій ГУМ в серці, так само, як вони проявлені в самого Бгайшаджьяґуру. Світло зі складів сяє до чистого виміру Бгайшаджьяґуру і повертається звідти із благословіннями і розчиняється в усій нашій раніше створеній

візуалізації.

... НАМО МАГА БГАЙШАДЖЬЯ САПАРІВАРА... *(с.-4)*

Ми запрошуємо Бгайшаджьяґуру, семеро його будд-братів з їхнім почтом до створеного нами палацу і благаємо дарувати нам благословіння. Ми просимо їх дарувати нам повноваження та силу, що здатні усувати перешкоди й запобігати скороченню життя. Зі складеними біля серця долонями ми промовляємо мантру ВАДЖРА САМАЯ ДЖА, внаслідок чого наші тіло, мова й ум стають єдиними з тілом, мовою та умом Бгайшаджьяґуру.

...АБГІШЕКАТУ ГУМ...*(с.-4)*

Білий ОМ, червоний А та синій ГУМ сяють з трьох наших центрів і запрошують із чистих вимірів (буддових земель) п'ятьох дгьяні-будд – Акшо́бг'ю, Ратнасамбга́ву, Аміта́бгу, Амоґгасі́дгі та Вайроча́ну. На наше прохання вони ллють нектар благословіння (санскр. – амрі́та) на нашу маківку. Він заповнює наше тіло і вимиває з нього всі затьмарення. Це відбувається в той час, як ми творимо відповідні мудри навколо нашої голови, одночасно промовляючи склади п'ятьох дгьяні-будд: ОМ – Вайрочана, ГУМ – Акшобгья, ТРАМ – Ратнасамбгава, ГРІ – Амітабга, А: – Амоґгасідгі.

... Нехай завершаться надбання заслуг і мудрості... *(с.-4)*

Манда́ла, якою є ми, офірує тій мандалі, що перед нами. На кінчиках променів світла, що сяє з нашого серця, виникають богині офір, які тримають в руках офірні субстанції та підносять їх божествам мандали, що перед нами. Це ті самі субстанції, що й сім офір на нашому олтарі. Два накопичення – це надбання заслуги та мудрості. Від офірування Бгайшаджьяґуру, його братам-буддам та божествам цілóї їхньої мандали зростає наша заслуга.

... Сприятливих субстанцій найцінніших вісім... *(с.-5)*

Вісім сприятливих субстанцій (санскр. – аштаманґалабра́вья). Кожна з них відповідає події з життя Будди:
1. Рідкісна біла мушля, що закручується проти годинникової стрілки (санскр. – дакшінаварташа́гкра). Вона є нагадуванням про мушлю, що її офірував Будді цар богів Індра благаючи дарувати світові його Дгарму.
2. Йогурт. Він символізує молочну рисову кашу, якою нагодувала

Будду дівчина Суджата, коли він зрозумів хибність крайнощів аскези, через жорстку практику якої мало не помер, не досягнувши просвітлення.
3. Трава куша (ду́рва). Її офірував Будді продавець цієї трави, яка у ведичній традиції вважається найчистішою. На сидінні з цієї трави Будда досягнув остаточного просвітлення.
4. Червоний барвник, кіновар. Його офірувала Будді богиня землі Става́ра. Це сталося коли він, за мить до просвітлення, торкнувся землі. Цим він закликав її бути свідком його рішучості пробудитися, у відповідь на спокуси та залякування Мари.
5. Плід вілва. Цей солодкий фрукт офірував княжичу Сідгартсі дух дерева, під яким майбутній Будда вперше медитував про страждання самсари й увійшов у стан глибокого самадгі. За іншою версією, то був не дух дерева, а творець світу – бог Брагма.
6. Дзеркало. Після споживання рисової каші, яку офірувала майбутньому Будді дівчина Суджата, виснажене шестирічною аскезою тіло Сідгартхи відновило свої 32 основних та 80 додаткових знаків досконалості. Богиня Прабгава́ті (Коло Світла) з'явилася перед Сідгартхою із дзеркалом, щоби він пересвідчитися – його тіло знову набуло велич та пишноту, притаманні йому від народження.
7. Ліки ґороча́на виробляються зі залоз слона. Вони символізують Білого Слона, охоронця села Бодгґая, поблизу якого Будда досяг просвітлення. За іншою версією, ці ліки є нагадуванням про те, як Девадата, двоюрідний брат Будди, вчинив на нього замах, випустивши на дорогу божевільного слона. Проте Будда зупинив слона, той отямився, вклонився Будді і запропонував на офіру Просвітленому себе самого і своє тіло. З тієї пори ефективність ліків джі́ва вважається такою, що походить від приборкання Буддою агресії божевільного слона.
8. Насіння білої гірчиці (санскр. – сарша́па) офірував Будді бодгісатва і володар таємниць Ваджрапані. Він вчинив це у пам'ять про місяць чудес, що став першим місяцем року за місячним календарем. Цього календаря дотримуються в Тибеті, Китаї та інших країнах сходу. Того місяця всі шестеро найвідоміших в той час небуддійських ґуру (тіртхіки) зібралися разом і викликали Будду на змагання зі сотво́рення чудес, маючи на меті дискредитувати Будду його вчення. Шестеро тіртхіків творили чудеса перші вісім днів місяця. Але Будда налякав їх, коли з його трону виник Ваджрапані в гнівній формі в оточенні п'яти страшних ракша́сів. Тіртхіки втекли так скоро, як тільки могли бігти, і решту днів того місяця Будда творив чудеса самодин. Пізніше, на вшанування подвигу Будди, Ваджрапані офірував йому біле гірчичне насіння. Воно стало однією зі субстанцій ритуалів

з усунення перешкод та вигнання шкідливих духів.

... Щасливих царських знаків вісім... *(с.-5)*

Вісім сприятливих знаків (санскр. – аштаманґа́ла). Боги офірували їх Будді, коли він досяг просвітлення під деревом бодгі. Бра́гма першим постав перед ним із золотим Колесом Дгарми (санскр. – дгармачакра). Ї́ндра офірував Будді білу мушлю для проголошення його Дгарми, богиня землі Ставáра – коштовну вазу з нектаром безсмертя, інші божества – двох золотих рибок, квітку лотоса, прапор перемоги та коштовну парасолю. Їхнє значення, як символів Дгарми, таке:
1. Коштовна парасоля (санскр. – сітатапа́тра) – символ царственої величі й захисту, багатства, влади і соціального статусу. Вона захищає від жагучих променів страждань, непереборних нездійсненних бажань, неврозів та шкідливих сил.
2. Дві золоті рибки (санскр. – канакама́тсья) – символ безстрашного та радісного плавання в океані самсари бодгісатв, які самостійно обирають напрямок свого руху і не бояться страждань. Це також символ свободи, визволення, щастя, родючості і добробуту.
3. Коштовна ваза (санскр. – нідгіґга́та) – невичерпне джерело довголіття, багатства й процвітання, яке виконує всі духовні й інші бажання.
4. Біла мушля (санскр. – санґава́рта) – у якої спіраль закручена вправо. Ця рідкісна мушля вважається священною і раніше була ритуальним духовим музичним інструментом. Символізує звістку про просвітлення Будди. А також благу вість по те, що всі істоти можуть реалізувати природу будди. Як звук мушлі лунає в усіх напрямках, так і дгарма Будди поширюється скрізь, спонукаючи істот пробудитись від сну невідання.
5. Прапор Перемоги (санскр. – кундадгва́джа) – символізує перемогу над стражданням, смертю й невіданням, над усіма внутрішніми і зовнішніми обмеженнями, подолання всіх перешкод, дисгармонії й досягнення відносного та абсолютного щастя.
6. Нескінченний вузол (санскр. – шріва́тца) – символ взаємозалежності всього сущого у всесвіті. А також символ неконцепційної глибини Дгарми Будди та нескінченності пізнання. Демонструє недво́їстість проявів і порожнечі.
7. Квітка лотосу (санскр. – па́дмакунджара) – символізує розквіт потенціалу Будди після пробудження. Подібно до того, як лотос росте з твані й бруду і розкриває свою незаплямовану красу, так і істоти пробиваються крізь забруднення й затьмарення самсари, плекаючи в собі абсолютні якості: інтуїтивну мудрість, радість, безстрашність,

активне милосердя та вселенську любов.
8. Золоте колесо (санскр. – дгармача́кра, суварначакра) – колесо з вісьмома спицями, що символізує Дгарму і Слово Будди. Вісім спиць символізують Шляхетний Восьмикратний Шлях до просвітлення. Обертання Колеса Дгарми в буддизмі асоціюється з проповіддю істини. Перша проповідь Будди, після досягнення просвітлення, має назву "Перший Поворот Колеса Дгарми". Всього Будда проповідував вчення, що містяться в трьох поворотах дгармачакри.

... Джерела насолоди, речей сім найдорожчих... *(с.-5)*

Сім Коштовностей Чакрава́ртіна (вселенського царя): символізують якості та набутки, за допомоги яких вселенський правитель зберігає та здійснює свою владу. В буддійській інтерпретації для духовної практики Сім Коштовностей символізують безмежну мудрість, невичерпні духовні сили і непереможну владу над усіма внутрішніми й зовнішніми перешкодами. Ці Сім Коштовностей є частиною розлогого ритуалу офіри мандали.
1. Дорогоцінна Цариця – символізує медитативне зосередження (санскр. – сама́дгі), а також жіночий аспект влади чакравартіна. Її краса і любов до чоловіка уособлює випромінення всепроймаючої радості просвітлення Будди.
2. Дорогоцінний Воєвода – символізує непохитний намір щодо практики з подолання негативних емоцій (санскр. – кле́ша). А також гнівну силу, якою підкорюються вороги – руйнівні думки, дії, почуття та наміри.
3. Дорогоцінний Кінь – символізує старанність в практиці Дгарми та зречення Будди. Він здатен подорожувати в небі серед хмар і є символом вивищення Будди над марнославною суєтою мирського існування.
4. Коштовність – іноді зображується на спині Дорогоцінного Коня. Вона символізує багатство та поширення влади і розгортання спроможності Чакравартіна. Вона служить йому засобом бачити все суще. Також вона уособлює всевідання Будди – знання всієї розмаїтості зв'язків між усіма подіями та речами, непохитність закону причин і наслідків та природи взаємозалежного виникнення. Також є символом непохитності віри в істинність вчення Будди. Коштовність часто символізує міфічний камінь, який виконує всі бажання (санскр. – чінтама́ні).
5. Дорогоцінний Міністр, або Царедворець, уособлює два різних аспекти верховенства Чакравартіна, що тісно пов'язані між собою. Міністр допомагає Чакравартіну негайно виконувати його накази,

а також забезпечує задоволення повсякденних побутових потреб. Міністр символізує постійно присутню мудрість Будди, якою він відтинає пута невідання. А також підтримку громади мирян, без якої не могла б існувати чернеча санґга. Іноді символ Міністра є уособленням радісної активності бодгісатви першого рівня (санскр. – бгу́мі).
6. Дорогоцінний Слон – в буддизмі символізує непохитне усвідомлення, силу ума. Демонструючи шляхетну м'якість, Дорогоцінний Слон є символом спокійної величі тих, хто йде Шляхом просвітлення. Цей символ втілює безмежну силу Будди, яка виявляється в чудесних прагненнях, зусиллях, намірах та аналітичних здібностях.
7. Дорогоцінна Чакра (колесо) – іноді зображується на спині Дорогоцінного Слона. Її сенс такий самий, як і Дгармачакри (Колеса Істини) – це символ трансцендентної істини (санскр. – пра́джня).

... Все найцінніше – гору Меру, чотири континенти й острови... *(с.-5)*

Тут ми робимо офіри в аспекті прагнення. Цих офір так багато, що їх навіть важко уявити. Ми офіруємо мандалі Бгайшаджьяґуру гору Меру і всі континенти з островами, що її оточують. Гора Меру вважається центром всесвіту, який оточений чотирма континентами, навколо яких ще по два острови (субконтиненти). Світ, в якому ми живемо, це лише один з чотирьох континентів, що має назву Джамбудвіпа. Для зростання чесноти щедрості, ми офіруємо цілий всесвіт, який є більшим, ніж ми здатні уявити.

... Водою запашною я тіло Переможного омию... *(с.-6)*

Офіра запашної води: промені світла сяють з нашого серця; на їхніх кінчиках – богині офір, що тримають вази з амрітою. Так ми офіруємо Бгайшаджьяґуру запашну воду, щоб посилити очищення хибних дій всіх істот.

... Духмяним ніжним білим шовком я витру тіло Переможного ... *(с.-6)*

Осушення тіл божеств мандали: цей ритуал символізує усунення страждань всіх істот.

... В шафранові прекрасні строї я тіло Переможного вберу... *(с.-6)*
Офіра одягу божествам мандали: офіруючи одяг буддам-цілителям, ми символічно офіруємо їм життєву силу та фізичну пишність. Боги-

ні офір знову линуть з нашого серця, співаючи величання тіла, мови та ума Бгайшаджьяґуру і божеств його мандали.

... Твій почет – вісім Арья-Бодгісатв... *(с.-6)*

Величання Будд-Цілителів. Ми звертаємося до них, згадуючи вісім Арья-бодгісатв. Вони не супроводжують Бгайшаджьяґуру, але репрезентують величання Будди. Їхні імена на санскриті такі (в дужках – тибетські відповідники):
1. Манджу́шрі (тиб. – Джампел'янґ)
2. Ваджра́пані (тиб. – Чана Дордже)
3. Авалокітешва́ра (Ченрезіґ)
4. Майтре́я (Джампа)
5. Кшітіґа́рбга (Саї Н'їнґпо)
6. Нірва́на-Ві́шва-Камбін
7. Акашаґа́рбга
8. Самантабга́дра (Кунтузанґпо)

... Супарікіртіто-Намашрі , Свараґгошо-Раджа, Суварна-Бгадро, Вімаларатно-Прабга, Ашокоттамашрі, Дгармакірті-Саґараґгошо, Абгіджня Раджа й Шак'ямуні... *(с.-7)*

Величання активностей Будд-Цілителів. Тут ми звертаємося до семи братів Бгайшаджьяґуру. Ця дія символізує величання Дгарми.

... Брагмо, Індро, Царів Великих четверо і десять світу оборонців... *(с.-7)*

Величання мирських божеств мандали Будди-Цілителя. Тут ми величаємо мирських божеств, що і досі лишаються в самсарі, на відміну від їдамів, що перебувають в чистих вимірах будд. Шістнадцять бодгісатв тут символізують шляхетну санґгу Магаяни. Індра і Брагма – ведичні боги, які просили Будду проповідувати Дгарму. Чотири Великих Царі – захисники чотирьох напрямків нашого світу. Захисники десяти сторін світу – це земляні та водяні духи в усіх десяти напрямках. 12 якшів – клас індійських міфічних духів природи, які зазвичай є доброзичливими і охороняють скарби в землі та між коренями дерев. Серед них головний – Кубера, який є богом багатства. Відьядгари й ріші – це люди, які були великими цілителями в минулому. Ми офіруємо всім їм цілюще зілля.

ПРОМОВЛЯННЯ МАНТРИ *(с.-7)*:

Візуалізація під час промовляння мантри: на рівні серця центральних фігур обох раніше створених мандал – тієї, центром якою є ми, і тієї, що проявлена перед нами – ясно виникає диск місяця, що лежить. На ньому стоїть першосклад ГУМ, оточений вервицею мантри, складі якої повернуті назовні. Під час промовляння мантри світло сяє з ГУМ та з вервиці мантри навколо нього. Це світло сягає божеств мандали перед нами і чистих земель всіх незліченних будд. Повертаючись, воно розчиняється в нас.

...Я розчиняюся в одвічній чистоті, у просторі Самантабгадри...*(с.-8)*

Розчинення мандали (стадія завершення). Під час промовляння мантри ВАДЖРА МУ дванадцять якшів та чотири Великих Царі вертаються в самсару, на свої місця. Бгайшаджьяґуру та сім його будд-братів, разом з шістнадцятьма бодгісатвами розчиняються в нашому серці. Ми самі в образі Бгайшаджьяґуру розчиняємося в світлі, а світло розчиняється в одвічній порожнечі.

© Переклад з англійської, звірення з тибетським оригіналом, віршування:
Олена Дечен Чедрон та Олександр Єше Джунґне

Перепрошуємо ґуру, девів і дакіней за ненавмисні помилки

Катманду-Київ
2015

ПОВОДЖЕННЯ З БУДДІЙСЬКИМИ КНИГАМИ

Дгарма – Вчення Будди – чудодійні ліки, які допомагають вам та всім живим істотам звільнитися від страждань. До будь-якої книги, яка містить Вчення Будди (а такою книжку робить навіть одне слово Дгарми чи ім'я Будди), слід ставитися з якнайбільшою повагою, якою б мовою вона не була писана.

Не кладіть таку книгу на підлогу або на стілець, не переступайте через неї і не ставте на неї жодних предметів – навіть зображення Будд або божеств. Зберігайте книги Дгарми на вівтарі чи в іншому почесному, чистому і бажано високому місці.

Не викидайте, наче сміття, старі або непотрібні книги, які містять в собі Вчення Будди. Якщо є така необхідність, краще спаліть їх, бо віддати вогню – це поважний спосіб поводження зі старим та пошкодженим релігійним текстом.

Так само шанобливо слід ставитися й до писань інших духовних традицій.

20